

Camino de San Diego

Camino a San Diego, Carlos Sorín 2006

Un jove argentí obsessionat pel futbol i la figura de Diego Armando Maradona, decideix fer un llarg viatge per trobar el seu heroi i fer-li un present molt especial

En què es pot creure quan no hi ha res en què creure?

Quan Santa Evita (Eva Perón), estava a punt de morir, argentins de totes les contrades del país arribaven a Buenos Aires de genolls, caminant marxa enrere o fent maratons de tango per tal de pregar per la seva vida.

En la dècada dels noranta es va viure a l'Argentina un altre fenomen popular anomenat Gauchito Gil. Es podien trobar imatges d'ell per tota la província de Corrientes i, poc a poc, per tota l'Argentina; es feien peregrinacions a la tomba del gaucho per tal de demanar-li feina, sort, amor

Finalment Diego Armando Maradona, un jugador de futbol, arrasa entre les masses més populars del país. Malgrat les seves sortides de to i les seves addiccions els argentins l'adoren i el catapulten a la glòria del panteó dels seus déus contemporanis.

Resulta molt contradictori, si es mira a simple vista, que un país com l'Argentina, d'una banda aparegui com una de les avançades culturals de Sud-Amèrica i, d'altra banda, arrossegui un pensament màgic d'aquestes característiques.

Sembla que com més dificultats presenta la vida quotidiana, com més dura és la realitat, apareix una major necessitat de transcendència que ens ha de permetre obviar allò que dia a dia ens doblega.

Aquesta no és una pel·lícula sobre Maradona

Historias mínimas va ser la carta de presentació de Carlos Sorín al nostre país i, d'alguna manera, representava els fonaments del seu estil narratiu i formal. Amb la pel·lícula que avui presentem tanca la seva trilogia que va continuar amb *Bombón el perro*, -totes presentades al Festival de San Sebastián amb força èxit i també en aquesta sala-, i ens introdueix en la complexa temàtica de la necessitat de creure i de la transcendència. Aquesta no és doncs una pel·lícula sobre Diego Armando

Maradona, el futbol, ni tan sols sobre els jugadors, l'esport o el risc de l'èxit professional en el món dels esportistes professionals amb màxim reconeixement social.

En un país on hi ha una Església Maradoniana amb milers de fidels, una altra evangelista a cada cantonada i on s'idealitzen els personatges populars fins extrems insospitats, del que ens parla Sorín és del destí i de la necessitat de superar la condició humana a través de la creació de mites. De la recerca de Déu quan aquest no se sap ben bé on és i el pare Estat ens ha abandonat.

Un estil depurat sota una aparença minimalista

Les pel·lícules de Carlos Sorín tenen una aparença de senzillesa, que ben bé ens podria arribar a enganyar. Utilitza actors no professionals perquè ell mateix diu que ningú fa millor de pastisser que un pastisser professional però, darrera de tots i cadascun dels seus plans hi ha una intencionalitat i un estil molt depurat.

L'inici de *Camino de Sant Diego* pot semblar que es tracta d'un documental una mica barroer però, ben aviat, canvia de registre i ens adonem que aquest recurs només ha estat una manera de presentar-nos de forma clara i ràpida el personatge de "Tati" Benítez .

Aquest personatge, simple en aparença perquè s'amaga darrere una mirada d'una nitidesa quasi infantil , és un "heroi mínim", dels que Sorín ja ens ha presentat en les seves anteriors pel·lícules. És algú que per l'impuls d'una gran passió inicia un viatge cap a l'esperança precipitat per un fet totalment atzarós: Tati troba un tronc on creu veure representada la imatge de Maradona. El seu heroi està ingressat en una clínica perquè ha patit un atac de cor i els seus fidels esperen dies i dies, a les seves portes, una curació miraculosa. El nostre heroi creu que el destí li ha posat el tronc màgic al davant per tal que el porti fins on es troba Maradona que sabrà reconèixer el seu esforç per fer-li arribar una ofrena tan especial.

Comença llavors la segona part de la pel·lícula que es desenvolupa com una *road movie* on el director ens va presentant els personatges –com ell mateix diu-, cosits a la pell de Sud-Amèrica. Tot un tractat d'etnografia densa per al amants de l'Antropologia.

La història és senzilla i el fet desencadenant encara més però, darrere de tot, hi endevinem les influències –admeses per Sorín-, de l'iranià Abbas Kiarostami i la seva pel·lícula *Donde està la casa de mi amigo* (1987). Podríem dir que fins i tot la mirada de Tati i la del nen que va a la recerca del seu amic, -salvant la diferència d'edat-, tenen el mateix fons.

Són dos personatges empesos per un objectiu i no pararan fins aconseguir-lo; dos herois "mínims", descrits per dos directors amants del detall, de les petites coses, dels silencis i de les mirades.

Tot i que a San Sebastián va rebre el Premi Especial del Jurat en l'última edició (2006), la crítica, en general, no ha rebut aquesta darrera pel·lícula de Sorín amb el mateix reconeixement que les anteriors. El mateix director ja havia comentat en rodes de premsa d'aquest festival que ara li tocava fer alguna cosa nova. Personalment penso que repetint-se, o no, aquesta pel·lícula pot suposar un exercici d'introspecció, -permeteu-me l'atreviment-, molt interessant per a tots i cadascun de nosaltres. Es tracta de l'eterna pregunta: on son els nostres déus després de Déu?

Fitxa tècnica

Tècnics

Director: Carlos Sorín
Productors: Oscar Kramer , Hugo Sigman
Guió: Carlos Sorín
Muntatge: Mohamed Rachid
Fotografia: Hugo Colace
Direcció artística: Margarita Jusid i Carina Luján
Música: Nicolás Sorín
Nationalitat: Argentina
Durada: 98 minuts

Actors

Ignacio Benítez: Tati Benítez
Carlos Wagner La Bella: Waguinho
Paola Rotela: Muller Tati
Miguel González Colman: Silva
José Armónico: Gauna
Toti Rivas: El Tolo
Marisol Córdoba: Muller Tolo
Alfredo Valles: Cec
Pascual Condino: Pascual

Filmografia

2004
Bombón-El perro
2002
Historias mínimas
1986
La película del rey
1986
La era del ñandú